

Aan de raad van de gemeente Houten
Postbus 30
3990 DA HOUTEN

Onderwerp	Beoordeling begroting 2026
Datum	18-12-2025
Documentnummer	UTSP-1508165036-63382
Referentiedatum	14-11-2025
E-mailadres	ibt.financien@provincie-utrecht.nl
Domein/opgave	STB
Team	BEI

Geachte raad,

In het kader van het interbestuurlijk toezicht heeft u ons de vastgestelde jaarrekening 2024 en de vastgestelde begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 toegezonden. Wij hebben de begroting van uw gemeente beoordeeld. Naar aanleiding van deze beoordeling informeren wij u in deze brief over de toezichtvorm voor 2026 voor uw gemeente.

Het toezichtregime voor uw gemeente voor 2026 is **repressief toezicht**.

Wij kennen twee vormen van toezicht. Repressief toezicht is het uitgangspunt. Dit betekent dat gemeenten hun begroting direct kunnen uitvoeren. Preventief toezicht is de uitzondering en stellen wij in als gemeenten geen structureel en reëel sluitende begroting of meerjarenraming hebben ingediend. Hieronder lichten wij ons oordeel verder toe.

Beoordelingskader

Het Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht provincie Utrecht 2025-2028 bevat de uitgangspunten, instrumenten en werkwijze van het toezicht. Ons oordeel baseren wij verder op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet (artikel 203);
2. de Algemene Wet Bestuursrecht (titel 10:2);
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
4. het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 (GTK gemeenten);
5. onze Begrotingscirculaire van 9 april 2025 en de aanvulling hierop van 27 mei 2025.

Bevindingen

Wij hebben de begroting 2026 en de jaarrekening 2024 van uw gemeente tijdig ontvangen. Wij hebben beoordeeld of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Dit betekent dat wij hebben onderzocht of de structurele baten de structurele lasten dekken en of de ramingen realistisch zijn. Uw programmabegroting 2026 is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht en voldoet daarmee aan de wet- en regelgeving. U kunt uw begroting direct uitvoeren. Onze goedkeuring is niet nodig.

Wel verzoeken wij u om ons onderstaande stukken binnen twee weken na behandeling in de gemeenteraad toe te sturen om zo de financiële ontwikkelingen van uw gemeente te kunnen volgen:

- de begrotingswijzigingen;
- de documenten uit de planning- & controlcyclus, zoals de kadernota of perspectiefnota en tussentijdse (bestuurs)rapportages.

Monitoring voortgang ombuigingsmaatregelen 2026

Met het vaststellen van de begroting 2026 heeft u aanvullend op de ombuigingsmaatregelen uit de meerjarenbegroting 2025-2028 een omvangrijk ombuigingenpakket vastgesteld, oplopend tot € 7,7 miljoen in 2029. Deze ombuigingen en/of taakstellingen hebben wij beoordeeld op hardheid en haalbaarheid. Hierbij is gekeken naar de onderbouwing van de ramingen. De hardheid en haalbaarheid van sommige bezuinigingen is afhankelijk van nog te ondernemen acties.

Het is van belang om de voortgang en realisatie van deze maatregelen frequent te monitoren, aangezien het niet of gedeeltelijk realiseren van ombuigingen een grote impact heeft op uw begroting 2027. Ombuigingen die in de praktijk niet of gedeeltelijk kunnen worden gerealiseerd betekenen een extra opgave voor de komende jaren. Wij hebben begrepen dat u hiervoor intussen maatregelen getroffen heeft en dat erop gestuurd wordt binnen uw organisatie. Wij vragen u ons actief te informeren over de voortgang van deze ombuigingsmaatregelen en over eventuele ontwikkelingen die van invloed zijn op het realiseren van de besparingen.

Meerjarenperspectief

In uw begroting laat de meerjarenraming 2027-2029 oplopende tekorten zien. Wij zien dat uw gemeente hierbij voor een grote opgave staat, mede veroorzaakt door lagere Rijksbijdragen. Uw raad en college zullen de komende jaren strategische beslissingen moeten nemen die de financiële positie van Houten versterken en tegelijkertijd de maatschappelijke ambities waarborgen. De begroting 2026-2029 is de laatste van de huidige samenstelling van raad en college. In dit licht hechten wij nadrukkelijk belang aan een zorgvuldige overdracht, zodat de nieuwe raad en het nieuwe college de financiële opgave voortvarend ter hand kunnen nemen. Als toezichthouder blijven wij graag in nauw contact en verzoeken u om ons bij financiële ontwikkelingen tijdig te informeren. Daarnaast verwachten wij van u uiterlijk bij de perspectiefnota 2027 inzicht te krijgen in concrete maatregelen tot herstel van het financiële evenwicht.

Verbetering inzicht in stelposten

Bij de beoordeling van uw begroting hebben wij geconstateerd dat bij de opgenomen stelposten een nadere specificatie van de aard, omvang en uitgangspunten ontbreekt. Hierdoor kan niet worden vastgesteld in hoeverre de betreffende posten realistisch zijn en van invloed zijn op de het structurele saldo van de begroting. Wij verzoeken u in de eerstvolgende begroting een specificatie met onderbouwing van de stelposten op te nemen.

Inzet surplus algemene reserve

In uw begroting maakt u voor de jaren 2026 en 2027 gebruik van de inzet van het surplus van de algemene reserve. Opvallend hierbij is dat u de inzet van het surplus kwalificeert als een incidenteel dekkingsmiddel. Om gemeenten meer mogelijkheden te geven iets te doen met overtollige reserves is het vanaf 2025 toegestaan 10% van het surplus van de algemene reserve in te zetten voor het dekken van structurele lasten. Dit onder de voorwaarde dat de solvabiliteit minimaal 20% bedraagt. Wij hebben de inzet ervan dan ook als een structureel dekkingsmiddel beoordeeld. Wij hebben nu alleen de inzet voor 2026 getoetst aan de voorwaarden. Indien u in de komende jaren opnieuw gebruik maakt van deze mogelijkheid zullen wij op dat moment beoordelen of aan de voorwaarden wordt voldaan.

Tot slot

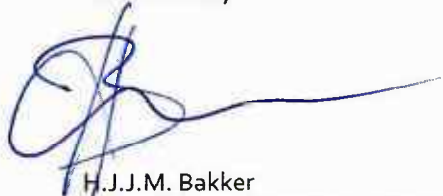
Wenst u een uitgebreidere toelichting op onze bevindingen over uw begroting, bijvoorbeeld door het verzorgen van een presentatie voor uw financiële of auditcommissie? Neem dan contact met ons op via het e-mailadres dat u bovenaan deze brief kunt vinden.

Naast het financieel toezicht beoordelen wij ook de taakuitvoering van uw gemeente op de domeinen erfgoed, huisvesting voor vergunninghouders, informatie- en archiefbeheer en omgevingsrecht. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen ontvangt u onze toezichtbrieven over deze domeinen op een ander tijdstip.

Een afschrift van deze brief sturen wij ter kennisneming aan uw college van burgemeester en wethouders.

Wij publiceren de resultaten van ons toezicht en deze brief op de IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht. Deze brief wordt vanaf 1 maart 2026 ook toegankelijk via deze kaart.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

H.J.J.M. Bakker
Gedeputeerde Klimaat & Circulaire samenleving, Water & Bodem, Financiën,
Grondzaken, Organisatie en Participatie

Belanghebbenden kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de datum van verzending of uitreiking van dit besluit daartegen bezwaar maken door het indienen van een gemotiveerd bezwaarschrift. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Utrecht, t.a.v. de secretaris van de AWB-Adviescommissie bezwaarschriften van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Indien bezwaar is gemaakt kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd, als er tijdelijke maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de beslissing op het bezwaarschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Bij het verzoek om voorlopige voorziening moet een kopie van het bezwaarschrift worden gevoegd. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.